

25.11.2021

Valtionhallinnon kehittämisosasto
Neuvotteleva virkamies Pauliina Pekonen

VALTION KIINTEISTÖSTRATEGIA

Valtion kiinteistöstrategia sisältää valtion konsernitason linjaukset valtion kiinteistönomistuksen ja hallinnoinnin tavoitteiksi ja menettelytavoiksi. Kiinteistöstrategian päämääränä on valtion kiinteistövarallisuuden hallinta ja hoitaminen tehokkaalla, kestäväällä ja valtion kokonaisedun varmistavalla tavalla nykyisissä ja muuttuvissa olosuhteissa.

Valtion voimassa oleva kiinteistöstrategia on vuodelta 2010.

Valtion työympäristöjen ja toimitilojen käyttöä ja kehittämistä ohjaava valtion toimitilastrategia vuodelta 2014 esitetään uudistettavaksi yhtä aikaa (valtioneuvoston periaatepäätös valtion toimitilastrategiaksi).

Valtion kiinteistöstrategian päivittäminen

Valtion voimassa oleva kiinteistöstrategia vuodelta 2010 on toiminut työvälineenä valtion kiinteistövarallisuuden omistajaohjauksen yhdenmukaistamiseksi ja valtion omistajapolitiikan vahvistamiseksi. Strategian linjaamat periaatteet valtion kokonaisedun huomioimisesta ja strategisen omaisuuden määrittelystä sekä omistajahallinnon järjestämisestä ja omaisuuden luovuttamisesta ovat osoittautuneet kestäviksi ja ohjanneet toimintaa. Asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja ympäristössä tapahtuneet muutokset tekivät strategian päivittämisestä kuitenkin ajankohtaisen.

Valtiovarainministeriö asetti ohjausryhmän ja sen alaisen sihteeristön valtion kiinteistöstrategian päivittämiseksi toimikaudelle 23.3.2020 – 30.9.2020. Työryhmän tehtävänä oli tuottaa ehdotus päivitetyksi valtion kiinteistöstrategiaksi esitettäväksi valtioneuvoston periaatepäätökseksi.

Työryhmän asettamista valmisteltiin haastatteleamalla laajasti valtioneuvoston asetuksen valtion kiinteistövarallisuuden hankinnasta, vuokraamisesta, hallinnasta ja hoitamisesta (242/2015) mukaisia haltijavirastoja, näitä ohjaavia ministeriöitä, Museovirastoa, Metsähallitus- ja Senaatti-kiinteistöt liikelaitoksia sekä muita sidosryhmiä.

Työryhmän ehdotus oli lausunnolla 10.-31.3.2021.

Valtioneuvoston periaatepäätös valtion kiinteistöstrategiaksi 2030

Kiinteistöstrategian päämäärä valtion kiinteistövarallisuuden hallinnasta ja hoitamisesta tehokkaalla, tuottavalla ja valtion kokonaisedun varmistavalla tavalla nykyisissä ja myös muuttuvissa olosuhteissa ei ole olennaisesti muuttunut. 2000-luvulla aloitettu omistajaohjauksen yhdenmukaistaminen ja omistajahallinnon keskittäminen on edennyt pitkälle. Kiinteistövarallisuuden omistajaohjauksen yhdenmukaistamisella pyritään valtion konsernitason omistajapolitiikan edelleen vahvistamiseen.

Keskeisiä teemoja kiinteistöstrategian päivittämisessä ovat suhde muihin, substanssikohtaisiin strategioihin, joilla voi olla vaikutusta valtion kiinteistöjen omistamiseen, omistajahallinnon toimijoiden ja vastuiden täsmentäminen, strategisen ja ei-strategisen omaisuuden määrittelyn kehittäminen, valtion kokonaisedun tarkastelu erityisesti kulttuurihistoriallisten kohteiden ja kokonaisturvallisuuden näkökulmasta, ilmasto- ja ympäristökysymysten painoarvon lisääminen, tiedon jakamisen ja rekisterien kehittäminen sekä kiinteistöjen hankkiminen, kehittäminen ja luovuttaminen ml. yhteistyö kuntien kanssa.

Strategian toimeenpano ja seuranta

Vastuu kiinteistöstrategian toimeenpanosta on valtion kiinteistönhaltijoilla. Näistä tavoitteista ja toimista syntyy kokonaisuus, jonka seurantaan asetetaan laajapohjainen neuvottelukunta. Nyt ehdotettavan kiinteistöstrategian päivityksen aikajänne on 2030-luku, mutta neuvottelukunnan tehtävä olisi arvioida strategian toteutumista ja ajantasaisuutta vähintään vuosittain sekä tunnistaa mahdollisia uusia linjauksia. Yhteydenpitoa kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa esimerkiksi merkittävien kiinteistöjen luopumisten yhteydessä lisätään.